

Ravintolat savuttomiksi -tiedotus ja koulutustilaisuudet

Kysymyksiä ja vastauksia

1. Jos osaan nykyisestä savullisesta ravintolasta on tehty ilmastointiremontti tai se muuten täyttää nykyisin vaatimukset, voiko siltä osin saada 2 vuoden siirtymäajan, jos samanaikaisesti osa entisestä savullisesta tilasta muutetaan savuttomaksi?

Jos nykyisin vaatimukset täyttyvät, siirtymäaika voidaan myöntää. Nykyisin edellyttämät rakenteelliset ja ilmanvaihtoon liittyvät toimenpiteet pitää olla tehty ennen 1.6.2007.

Tämä todetaan elinkeinonharjoittajan hankkiman asiantuntijalausunnon tai kunnan tupakkalain valvonnasta vastaavan viranomaisen suorittaman tarkastuksen perusteella. Lisäedellytyksenä on, että tehtyihin toimenpiteisiin ei ole huomauttamista.

2. Miten ja milloin siirtymäaikaa koskevan päätöksen voi saada?

Siirtymäajan myöntää kunnan tupakkalain valvonnasta vastaava viranomainen, joka on yleensä kunnan terveydensuojeluviranomainen. Elinkeinonharjoittajan pitää hakea siirtymäaikaa oma-aloitteisesti. Siirtymäaikaa on haettava hyvissä ajoin ennen uuden lainmuutoksen voimaantuloa. Lakimuutos tulee voimaan 1.6.2007.

Jos hakemus asiantuntijalausuntoineen jätetään kunnan valvontaviranomaiselle vasta niin myöhään ennen uuden lainmuutoksen voimaantuloa, ettei asiaa ehditä käsitellä kunnassa 31.5.2007 mennessä, ravintola noudattaa 1.6.2007 lähtien uutta lakia eli tupakoinnin täyskieltoa siihen saakka, kunnes siirtymäaikaa koskeva päätös on kunnassa tehty.

3. Mitä tarkoitetaan mittavalla lv-remontilla tai millainen lv-remontti katsotaan mittavaksi, jotta saa siirtymäajan erillisen tupakointitilan järjestämiseksi?

Lain voimaantulosäännöksessä ei ole mainittu käsitettä "mittava lv-remontti". Voimaantulosäännöksessä edellytetään nykyisin mukaisia tupakansavun kulkeutumisen estämiseksi savuttomille alueille tarpeellisia rakenteellisia ja ilmanvaihtoon liittyviä toimenpiteitä. Nykyisin mukaan tupakansavu ei saa levitä missään tilanteessa savullisista tiloista niihin tiloihin, joissa tupakointi on kielletty.

Tarpeelliset rakenteelliset ja ilmanvaihtoon liittyvät toimenpiteet tarkoittavat määrällisesti ja laadullisesti sellaisia toimenpiteitä, joilla ravintolan savuttomat alueet ovat ja pysyvät ajankohdasta riippumatta aina savuttomina.

4. Voivatko pienet alle 50 m² tarjoilutilan omaavat ravintolat hakea siirtymäaikaa?

Siirtymäaikaa koskeva säännös ei koske lainkaan niitä ravintoloita ja ravitsemisliikkeitä, joiden tarjoilutila on alle 50 m². Tupakkalain muutoksen voimaantulosäännöksen mukaan savuttomuutta koskevien toimenpiteiden on oltava voimassa olevassa tupakkalaissa (487/1999) **edellytetyjä** rakenteellisia ja ilmanvaihtoon liittyviä toimenpiteitä.

Pienissä alle 50 m² tarjoilutilan omaavissa ravintoloissa toimenpiteet savuttomien alueiden järjestämiseksi ovat perustuneet vapaaehtoisuuteen. Tämän takia näissä ravintoloissa **tupakointi on kiellettyä 1.6.2007 alkaen, ellei ravintolaan ole varattu erillistä tupakointiin hyväksyttyä tupakointitilaa.**

5. Kuinka suuri tupakointitilan pitää olla tai se saa olla suhteessa asiakaspaikkoihin?

Valtioneuvoston asetusluonnoksen mukaan tupakointitilan vähimmäispinta-ala on 7 m² huolimatta siitä, kuinka paljon ravintolassa on asiakaspaikkoja.

6. Mikä on vaadittava ilmanvaihtonormi suhteessa tupakointitilan kokoon?

Tupakointitilan poistoilmavirran mitoituksen vähimmäisarvo on 30 dm³/s tupakointitilan lattian neliometriä kohden, kuitenkin siten, että virtaus oviaukossa on vähintään 180 dm³/s oviaukon neliometriä kohden (STM:n asetusluonnos tupakointitilasta).

7. Edellyttääkö tupakointitilan valvonta lasiseiniä, valvontakameraa tms.?

Elinkeinonharjoittajan on laadittava omavalvontasuunnitelma, jossa esitetään, miten tupakointitilan toimivuus varmistetaan ja miten tupakointitilan olosuhteita ja järjestystä voidaan valvoa sen ulkopuolelta (tupakkalaki).

Tupakointitilaan pitää olla esteetön näkyvyys tilan ulkopuolelta tai sitä pitää voida muulla tavoin jatkuvasti valvoa tilan ulkopuolelta (sosiaali- ja terveysministeriön asetusluonnos ravintolan tai muun ravitsemisliikkeen tupakointitilasta).

8. Voiko tupakointitilan kalustaa ja sisustaa vapaasti?

Tupakointitila on tarkoitettu vain tupakointia varten. STM:n asetusluonnoksessa ei ole määrätty tupakointitilan sisustamisesta tai kalustamisesta.

Asetuksen valmistuttua rakentajille ja suunnittelijoille tehdään ohje tupakointitilan rakentamisesta konsulttityönä. Tässä ohjeessa voidaan suosittaa esim. että pinnat ja materiaalit tulee olla helposti puhtaana pidettäviä ja puhdistettavia. Tupakointitilan sisustukseen ja kalustukseen käytettävien materiaalien osalta on myös paloturvallisuus otettava huomioon.

9. Saako tupakointitilaan sijoittaa tupakan myyntiautomaatin?

Tupakointitila on tarkoitettu ainoastaan tupakointiin. Tupakointitilaan ei saa järjestää tupakan myyntiä tai muita oheistoimintoja.

Työskentely on kielletty tupakointitilassa lukuunottamatta järjestyksen, palo- ja pelastustoimen sekä turvallisuuden kannalta välttämätöntä työskentelyä. Tupakointitilan siivous on sallittu vasta sen jälkeen, kun tupakointitila on huolellisesti tuuletettu. Tupakan myyntiautomaatin täyttäminen ja mahdolliset huoltotoimet ovat työskentelyä, jota ei sallita tupakointitilassa.

10. Jos tupakointitilan rakentaminen ei enää onnistu toukokuun loppuun mennessä lupa- ym. prosessien hitauden takia, voiko tupakointitilan rakentamiselle saada esim. kuukauden lisäaikaa?

Ravintola on savuton 1.6.2007 alkaen, siihen asti kunnes erillinen tupakointitila on rakennettu ja rakennusvalvontaviranomainen on sen hyväksynyt.

11. Jos tupakointitila pienentää tarjoilu- ja anniskelutilaa, niin minkälaiset muutoshakemukset tästä pitää tehdä?

Tupakointitilan vuoksi anniskelualue ja asiakaspaikat voivat supistua. Alkoholilain 21 §:n mukaan tällöin on kysymys anniskelualueen muuttamisesta.

Luvanhaltijan pitää antaa lomakkeella anniskelualueella tupakointitilan vuoksi aiheutuneet muutokset lääninhallituksen tiedoksi ja käsiteltäväksi.

Silloin, kun kysymys on sisätiloissa tapahtuvasta anniskelualueesta ja asiakaspaikkoja supistavasta muutoksesta, lääninhallitus voi käsitellä asian pääsääntöisesti ilmoitusasiana.

Anniskelualueen muuttamista koskeva lomake on saatavissa osoitteessa: www.lomake.fi. Hakusana: hakemus anniskelualueen muuttamisesta.

12. Onko mahdollista käyttää terassia tupakointialueena talviaikana? Esimerkiksi Norjassa ja Irlannissa tupakointi on siirtynyt terasseille, jotka ovat auki ympäri vuoden?

Jos elinkeinonharjoittaja sallii tupakoinnin ravitsemisliikkeensä ulkona olevassa tarjoilutilassa tai muualla ulkona hallinnassaan olevalla alueella, hänen on tupakkalain 12 §:n 2 momentin nojalla huolehdittava, ettei tupakansavu kulkeudu sieltä avoimen ikkunan, oven, muun aukon tai ilmanvaihdon kautta ravitsemisliikkeen sisätiloihin.

Ulkoterassilla alkoholijuomien anniskelu on anniskeluluvassa yleensä rajattu lämpimään vuodenaikaan (1.4.- 31.10). Anniskelu muuna aikana edellyttää lääninhallituksen luvan.

Jos luvanhaltija ei hae ulkoterassille anniskelulupaa talviajalle, ulkoterassin käyttäminen pelkästään tupakointitilana ei edellytä lääninhallituksen suostumusta tai lupaa. Luvanhaltijan pitää kuitenkin tällöin varmistua siitä, että hänellä on oikeus - mm. alueen omistajan suostumus - käyttää terassialuetta tupakointitilana.

13. Milloin terassi katsotaan tupakkalain näkökulmasta sisätilaksi?

Tupakkalain mukaan sisätila on suljettu tila, jossa on katto, seinät ja lattia tai josta yhden tasopinnan lisäämällä saadaan suljettu tila (ts. 3 seinää ja katto muodostavat sisätilan). Kunnan rakennusvalvontaviranomaiselta kannattaa kysyä neuvoa epäselvissä tilanteissa.

14. Mitä on otettava huomioon jos ravintola haluaa järjestää asiakkailleen tupakointipaikan ulos?

Jos ravintola haluaa järjestää asiakkailleen ulos tupakointipaikan, tai katoksen, on myös tämän rakennelman täytettävä ulkotilan määritelmä (vähintään 2 sivua auki). Mahdollisen tupakointipaikan rakentamiseen tarvitaan lisäksi maan omistajan tai alueen haltijan lupa. Rakennelma voi vaatia lisäksi kunnan rakennusvalvontaviranomaisen hyväksynnän.

Tupakkalain mukaan tupakointi sisätiloissa on kiellettyä, eikä tupakansavu saa ulkoa tai terassilta kulkeutua ravintolan sisätilaan.